

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 438 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tlf. +45 33 92 00 00
Fax +45 31 54 05 33
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 3 00 18 06

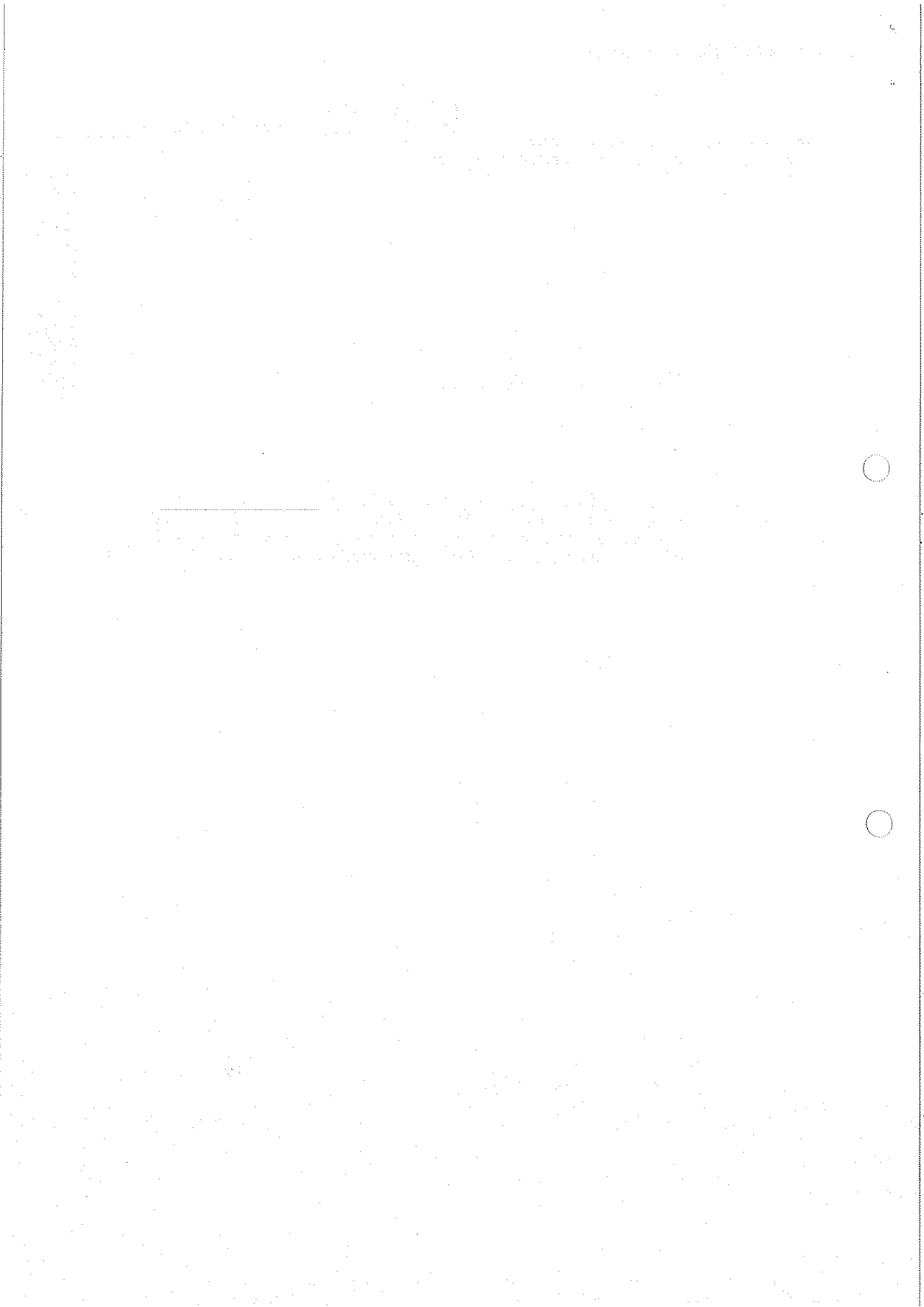
Bilag
1

Kontor
N.1

Journal nr.
400.C.2-0

Dato
16. december 1996

Under henvisning til skrivelse af 29. november 1996 (Alm. del - bilag 285 og 315), og de deri stillede spørgsmål nr. 41 og 47, fremsendes vedlagt Justitsministeriets besvarelser vedrørende Schengen-samarbejdet.

Besvarelse af spørgsmål nr. 41 og 47 fra Folketingets
Europaudvalg (Alm. del - bilag 285 og 315).

Spørgsmål:

- "41. Ministeren bedes oplyse, hvoraf det fremgår, at Danmark vil være forpligtet til at "indføre en skærpet kontrol ved grænserne til Danmark", hvis vi ikke tilslutter os Schengen-aftalen, således som det nævnes i redegørelsen om dansk medlemskab af Schengen (side 2, 19. november 1996).

Ministerens bedes fremsende samtlige de dokumenter, hvori Tyskland - således som det er oplyst i redegørelsen om dansk medlemskab af Schengen (side 2, 19. november 1996) - "tilkendegav (...) over for den danske regering, at man som følge af udsigten til Danmarks deltagelse i Schengen-samarbejdet ville stræbe efter indtil videre at undgå en væsentlig stramning af kontrollen ved landegrænsen samt af de nævnte regler om transportøransvar".

Ministerens bedes oplyse nærmere om de investeringer, som dansk deltagelse i Schengens Informations System (SIS) og i SIRENE-systemer under SIS vil betyde, herunder redegøre for udgifterne til etableringen af de tekniske faciliteter, de personalemæssige udgifter og et forventet årsbudget.

Vil der skulle gennemføres ændringer af den fysiske indretning af andre afgangs- og ankomststeder end dem, der forventes i Kastrup Lufthavn?

Ministerens bedes oplyse, hvilke omlægninger af grænsekontrollfaciliteterne mv. i lufthavnen, der vil være, hvis Danmark ikke tilslutter sig Schengen-samarbejdet.

47. Ministerens bedes oplyse hvilke administrative og økonomiske konsekvenser, dansk medlemskab af Schengen-samarbejdet har for Grønland og Færøerne, jf. bemærkningerne i ministerens redegørelse af 19. november 1996 om at "dansk politi er forpligtet til ved de ydre færøske og grønlandske grænser - dvs. ved grænser til ikke-Schengen-lande som f.eks. Canada - at udøve en effektiv personkontrol?"

Svar:

Ad spørgsmål 41:

Ved besvarelsen lægges det til grund, at der spørges om de tyske forpligtelser - og ikke de danske.

Efter artikel 6 i Schengen-konventionen er medlemslandene forpligtet til at udføre en effektiv ind- og udrejsekontrol ved deres ydre grænser - dvs. ved grænser til ikke-medlemslande.

Såfremt Danmark ikke måtte blive optaget som medlem af Schengen-samarbejdet, ville Tyskland på den baggrund fremover være forpligtet til at udføre en sådan effektiv kontrol blandt andet på landegrænsen til Danmark.

For så vidt angår besvarelsen af spørgsmålet i andet afsnit vedlægges protokol af 21. januar 1994 vedrørende tilkendegivelser og beslutninger på mødet den 11. januar 1994 i København mellem dansk og tyske myndigheder om grænsekontrol.

Det fremgår af side 2 i protokollen, at den tyske udøvelse af grænsekontrol, herunder håndhævelse af transportøransvar, vil ske på en meget smidig måde i en indledningsfase, og at dette skal ses i lyset af den danske regerings overvejelser om deltagelse i Schengen-samarbejdet, jf. side 3 og 4 i protokollen.

Sidstnævnte overvejelser førte til, at Danmark kort tid efter - i maj 1994 - ansøgte om optagelse i Schengen-samarbejdet.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet i tredje afsnit indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen.

Rigspolitichefen har henvist til, at udgifterne til etablering og drift af den fælles tekniske støttefunktion (C.SIS) i Strasbourg, herunder udgifter til tilslutning af de nationale dele af systemet (N.SIS), afholdes af Schengen-medlems-

landene i fællesskab. Fordelingen af udgifterne skal i henhold til Schengen-konventionens artikel 119 ske efter medlemslandenes andel i det ensartede momsregningsgrundlag, jf. artikel 2 i Rådets afgørelse af 24. juni 1988 om Fællesskabernes ordning med egne indtægter.

Det forventes på denne baggrund, at Danmark ved tilslutning til SIS skal betale et startgebyr på 475.000 kr. Det danske bidrag til den løbende drift af C.SIS vil udgøre ca. 2 % af de samlede udgifter. Udgifterne til drift i 1996 er anslået til knap 8 mill. kr. 2 % heraf udgør ca. 160.000 kr.

Som anført i Justitsministeriets notat af 21. november 1996 om de enkelte bestemmelser i Schengen-konventionen m.v., pågår der i øjeblikket i Schengen-samarbejdet undersøgelser med henblik på at klarlægge en række tekniske spørgsmål om, hvordan de nordiske lande kan tilsluttes Schengen informationssystemet. Hvis Schengen-landene på baggrund af disse undersøgelser beslutter at udvikle et nyt informationssystem (SIS II), må det forventes, at Danmark skal bidrage hertil. Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt materiale, der gør det muligt at skønne over det danske bidrag til dette projekt.

Det forventes endvidere, at Danmark ved indtræden i Schengen-samarbejdet skal bidrage til de udgifter, der er forbundet med etableringen af det såkaldte SIRENE-net II. SIRENE-net II er et kommunikationsnetværk, der skal varetage forskellige kommunikationsopgaver i SIRENE- og SIS-systemerne. I dok. Com.Ex (95) 25 20/12-95 er opstillet et budget for installation af SIRENE-net II. Det fremgår, at der i 1996 antageligt skal anvendes ca. 60 mill. belgiske francs til projektet - dvs. omkring 12 mill. kr. Det forventes, at det nye kommunikationsnet er færdigetableret i løbet af 1997. Rigspolitiet er ikke i besiddelse af materiale eller oplysninger, der gør det muligt mere præcist at angive, hvilket beløb Danmark ved en tiltræden til Schengen-samarbejdet skal bidrage med til etableringen af SIRENE-net II.

Udgifterne til etablering og drift af et dansk N.SIS skal afholdes af Danmark alene. Et skøn over de udgifter, der må

forventes at være forbundet med etableringen af en dansk N.SIS database er forbundet med særdeles stor usikkerhed. Dette skyldes blandt andet, at de tidsmæssige rammer for dansk tilslutning til C.SIS ikke er fastlagt, og at det i dag fortsat er uafklaret, hvordan den centrale del af Schengen informationssystemet teknisk vil være opbygget, når Danmark skal tilsluttes.

Med disse forbehold er det Rigspolitiets foreløbige vurdering, at udgifterne i forbindelse med etablering af et dansk N.SIS vil ligge i størrelsesordenen 25-30 mill. kr. Det bemærkes, at der i dette skøn ikke er medtaget udgifter forbundet med at gøre N.SIS tilgængeligt for politipersonalet i forbindelse med udførelsen af kontrol ved de ydre Schengen-grænser. Dette skyldes, at der ikke i dag er taget stilling til, hvordan den ydre grænsekontrol særlig i Københavns Lufthavn i Kastrup endeligt skal tilrettelægges.

Endvidere er der ikke i det anførte skøn indregnet udgifter forbundet med opstilling af yderligere terminaler med adgang til Schengen informationssystemet i de enkelte politikredse.

Med hensyn til udgifterne til den edb-tekniske drift af en dansk N.SIS database er det på nuværende tidspunkt alene muligt at give et foreløbigt skøn over de årlige udgifter forbundet hermed. Dette beror navnlig på, at en dansk N.SIS database i dag ikke er teknisk beskrevet. Det er Rigspolitiets foreløbige skøn, at udgifterne må forventes at blive i størrelsesordenen 5 mill. kr. årligt.

På nuværende tidspunkt er det ikke endeligt besluttet, hvilke tekniske faciliteter der kan stilles til rådighed for SIRENE/N.SIS-kontorets arbejde. Det er ligeledes uafklaret, hvordan arbejdet med opdatering i N.SIS databasen og indhentning/bearbejdning af supplerende oplysninger til brug for SIRENE-systemet nærmere skal organiseres, herunder om kontoret kan benytte sig af politiets eksisterende centrale systemer, eller om nye edb-tekniske løsninger skal udvikles. Det er på denne baggrund vanskeligt at give et mere præcist skøn over de personalemæssige udgifter, men disse skønnes at blive forholdsvis begrænsede.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet i fjerde afsnit indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen.

Ser man bort fra Københavns Lufthavn i Kastrup, er det Rigspolitiets foreløbige vurdering, at implementeringen af Schengen-konventionens kontrolsystemer vil kunne gennemføres, uden at det af kontrolmæssige årsager vil kræve gennemførelse af mere omkostningskrævende bygningsmæssige ændringer i de berørte havne og lufthavne. Til grund for denne foreløbige vurdering ligger oplysninger, der er indhentet om det aktuelle antal ruter til/fra non-Schengen-destinationer, den aktuelle trafikmængde og dennes sammensætning. Det bemærkes i den forbindelse, at det forventes, at den nye Billund Lufthavn vil stå klar medio 1999. Ved projekteringen af den nye lufthavn er der taget højde for, at den skal kunne leve op til Schengen-konventionens krav om separation af passagerer, der ankommer fra/afrejser til henholdsvis Schengen- og non-Schengen-destinationer.

For så vidt angår spørgsmålet i femte afsnit kan det oplyses, at EU-landene efter artikel 7.A i Traktaten om Den Europæiske Union er forpligtede til at opfylde en målsætning om blandt andet fri personbevægelighed. En forudsætning herfor er, at der etableres de nødvendige kompenserende foranstaltninger, herunder fælles regler om en effektiv personkontrol på de ydre grænser.

De omlægninger af kontrolfaciliteterne, der skal gennemføres i lufthavnen i Kastrup i forbindelse med deltagelse i Schengen-samarbejdet, vil således under alle omstændigheder blive relevante, når der måtte opnås enighed blandt samtlige EU-lande om at etablere fri personbevægelighed med tilhørende kompenserende foranstaltninger, herunder vedtagelse af EU's ydregrænsekontrol-konvention.

Endvidere ville manglende dansk deltagelse i Schengen-samarbejdet indebære en risiko for, at de luftfartsselskaber, herunder især SAS, der i dag i meget betydeligt omfang anvender lufthavnen i Kastrup som transit- og transfersted, ville flytte en række europæiske og interkontinentale ruter

til lufthavne i Schengen-landene for dermed at opnå kortere ventetider for de passagerer, der ankommer fra/afrejser til øvrige Schengen-lande. Dette ville naturligvis kunne få en række negative økonomiske konsekvenser for lufthavnen i Kastrup.

Den nævnte risiko ville være særlig nærliggende, såfremt ét eller flere af de øvrige nordiske lande skulle deltage i Schengen-samarbejdet samtidig med, at Danmark stod udenfor samarbejdet.

Ad spørgsmål 47:

Politiet på Færøerne og i Grønland er en del af det danske politi og er i den forbindelse underlagt den danske regering. Eventuelle merudgifter ved en justering af politiets kontroludøvelse på Færøerne og i Grønland vil derfor skulle afholdes af den danske stat, uden at dette vil få administrative og økonomiske konsekvenser for lands- og hjemmestyremyndighederne.

Den 21. januar 1994.

P R O T O K O L

vedrørende tilkendegivelser og beslutninger på mødet mellem danske og tyske myndigheder om grænsekontrol den 11. januar 1994 i København.

I mødet deltog fra dansk side repræsentanter fra Justitsministeriet, Rigspolitechefen, Indenrigsministeriet, Udenrigsministeriet, Trafikministeriet og DSB.

Fra tysk side deltog repræsentanter fra Bundesministerium des Innern, Bundesministerium für Verkehr, Grenzschutzpräsidium Nord, Grenzschutzdirektion og den tyske ambassade i København.

På mødet drøftedes som opfølgning på mødet den 9. december 1993 i Bonn mellem den danske justitsminister og den tyske forbundsindenrigsminister forskellige praktiske og retlige aspekter af de bebudede tyske omlægninger af indrejsekontrollen ved den dansk/tyske grænse.

Resultaterne af mødet kan sammenfattes som følger:

Tyskland vil som udgangspunkt bringe den tyske udlændingelovs § 73 og § 74 om transportøransvar i anvendelse fra den 24. januar 1994. Under henvisning til en række praktiske vanskeligheder vil man imidlertid indtil videre kun inddrage visse transportører i kontrollen. Anvendelsen af de nævnte regler fra den 24. januar 1994 vil således alene berøre transportører som beforder:

- Færgepassagerer for så vidt angår privatbilister, lastvogne og gående, samt
- Buspassagerer ved landegrænsen.

Dänemark ist sich des Umstands bewußt, daß die deutschen Initiativen gewissermaßen den völkerrechtlichen Verpflichtungen Deutschlands aus dem Schengener Übereinkommen entspringen. Wie während der Besprechung am 9. Dezember 1993 zwischen Bundesinnenminister Manfred Kanther und Justizminister Erling Olsen mitgeteilt, erwägt Dänemark gegenwärtig sein Verhältnis zur Schengener Zusammenarbeit. Diese Erwägungen werden jetzt möglichst schnell vorangetrieben.

Deutschland ist sich dessen voll bewußt, daß, falls Dänemark die Aufnahme als Beobachter der Schengener Zusammenarbeit beantragt, eine neue Situation vorliegt, die ausführlichere bilaterale Erörterungen erfordert. Deutschland war außerdem an einer schnellen Klärung dieser Frage durch Dänemark interessiert und würde es begrüßen, wenn ein dänischer Antrag auf Beobachterstatus während der Schengener Präsidentschaft Deutschlands im ersten Halbjahr 1994 eingereicht werden könnte.

Schließlich war man sich einig, daß man zu einem späteren Zeitpunkt die Erörterungen der Erweiterung des Anwendungsgebiets der Gesetzesvorschriften über die Bekämpfung von Menschenhandel, u.a. anhand des diesbezüglichen Artikels 27 des Schengener Übereinkommens, fortsetzen wird.